

společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Aktivity, jako jsou například společné vyhodnocování výsledků vzdělávání dítěte, plánování vzdělávacích cílů a spoluúčast na přípravě vzdělávací nabídky atd., jsou spíše ojedinělé.

V souvislosti s hodnocením kontrolních systémů MŠ bylo zjištěno, že 25,6 % ředitelů se zabývalo podněty nebo stížnostmi, které se týkaly práce školy. Celkem 1,3 % ředitelů škol se podanými podněty vůbec nezabývalo, ačkoliv jim byly podány.

1.2

Průběh předškolního vzdělávání

1.2.1 Zajišťování rovných podmínek v přístupu ke vzdělávání

Obecně platí, že mateřské školy zabezpečují rovné podmínky při vzdělávání pro všechny děti. ČŠI však stále zaznamenává určité nedostatky v některých oblastech předškolního vzdělávání. Největším problémem je nedostatek volných kapacit mateřských škol, který některým, zejména mladším dětem neumožňuje účast v předškolním vzdělávání v době, kdy to dítě potřebuje. Dalším negativním faktorem je, že některé školy nejsou zcela připraveny na vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Současně však integrace naráží na nedostatečné finanční zajištění a vysoké počty dětí ve třídě.

Naopak je třeba zmínit pozitivní jev, že MŠ, kde jsou častěji zařazeny děti s jazykovou bariérou, zvládají jejich integraci většinou velmi dobře.

1.2.2 Podpora individualizace vzdělávání podle možností a potřeb dětí

Individualizace vzdělávání je jednou z nejnáročnějších forem pedagogické práce. Jejím cílem je volba vhodných metod a přístupů podle možností a potřeb jednotlivých dětí. Pedagogickými pracovníky však byla uplatněna pouze ve 32 % hospitovaných tříd. Příčin tohoto nepříznivého zjištění je několik. Vyšší míru podpory individualizace omezují nejen vysoké počty přijatých dětí ve třídách (28), ale mnohde i ekonomická situace škol, která neumožňuje souběžné působení dvou učitelů v době řízených činností. Z tohoto důvodu je individualizace vzdělávání využívána spíše v době spontánních a odpoledních aktivit. Další, závažnější příčinou je skutečnost, že pedagogičtí pracovníci doposud plně nepřijali pedagogické hodnocení (diagnostiku) jako podporu individualizace vzdělávání v podmínkách mateřské školy. Pedagogické hodnocení bylo sice ve všech navštívených školách zavedeno, často však šlo pouze o formální záležitost, se kterou se dále nepracovalo. To znamená, že učitelé nedovedli v pedagogickém procesu účinně využívat diagnostické a evaluační aktivity k tomu, aby s jejich pomocí přizpůsobili vzdělávání rozdílným možnostem a potřebám dětí. Zkušenosti z inspekcí však na druhou stranu potvrzují, že individualizace vzdělávání byla uplatňovaná u dětí s jazykovou bariérou, a to s podporou asistentů pedagoga.

1.2.3 Podpora dětí se SVP a nadaných dětí

Větší měrou se individualizace vzdělávání týkala výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž počet činil 2,4 % z celkového počtu zapsaných dětí v hospitovaných třídách. Z inspekčních zjištění vyplývá, že nejčastější příčinou integrace těchto dětí byly logopedické vady a poruchy řeči, poruchy autistického spektra a poruchy chování a pozornosti. K uplatňování individualizace vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami přispívaly kvalitně vypracované individuální vzdělávací plány, přítomnost asistentů pedagoga, snížený počet dětí ve třídě, ale i skutečnost, že 44 % pedagogických pracovníků absolvovalo seminář či kurz obsahově zaměřený na vzdělávání dětí se SVP. Neopominutelným zjištěním je i skutečnost, že v průběhu inspekčních hospitací bylo přítomno 71,6 % dětí z celkového počtu dětí se SVP. Hospitace

